ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/1178 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιουλίου 2020

σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 4988]

(Το κείμενο στη δανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 27 Ιανουαρίου 2020, το Βασίλειο της Δανίας γνωστοποίησε στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), την πρόθεσή του να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις της σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο οι οποίες παρεκκλίνουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

1.1. **Νομοθεσία της Ένωσης**

1.1.1. *Άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 της ΣΛΕΕ*

(2) Το άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι:

«4. Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 36 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.

[…]

6. Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 […] εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Εάν η Επιτροπή δεν αποφασίσει εντός αυτής της περιόδου, οι εθνικές διατάξεις, περί των οποίων οι παράγραφοι 4 […], λογίζονται ότι έχουν εγκριθεί.».

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη διάθεση προϊόντων λίπανσης της ΕΕ στην αγορά και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 (ΕΕ L 170 της 25.6.2019, σ. 1).

1.2. **Κανόνες εναρμόνισης στον τομέα των προϊόντων λίπανσης**

1.2.1. *Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003*

(3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) εφαρμόζεται στα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά ως λιπάσματα με την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ». Λιπάσματα που ανήκουν σε τύπο λιπασμάτων περιλαμβανόμενο στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 και που συμμορφώνονται με τους όρους που θεσπίζονται στον εν λόγω κανονισμό μπορούν να φέρουν την ένδειξη «λίπασμα ΕΚ» και να διακινούνται ελεύθερα στην εσωτερική αγορά.

(4) Το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 περιλαμβάνει εξαντλητικό κατάλογο των τύπων λιπασμάτων που καλύπτονται από τους κανόνες εναρμόνισης. Για κάθε τύπο λιπάσματος προβλέπονται ειδικές απαιτήσεις, για παράδειγμα σχετικά με την περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά, τη διαλυτότητα των θρεπτικών συστατικών ή τις μεθόδους επεξεργασίας.

(5) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 εφαρμόζεται κυρίως στα ανόργανα λιπάσματα. Ορισμένοι από τους καλυπτόμενους τύπους λιπασμάτων έχουν περιεκτικότητα σε φώσφορο 5 % κατά μάζα ή μεγαλύτερη σε ισοδύναμο πεντοξειδίου του φωσφόρου (P_2O_5).

(6) Το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 θεσπίζει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των λιπασμάτων ΕΚ στην εσωτερική αγορά, ορίζοντας ότι τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν, περιορίζουν ή εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά λιπασμάτων τα οποία φέρουν το χαρακτηρισμό «λίπασμα ΕΚ» και τα οποία συνάδουν με τον παρόντα κανονισμό, επικαλούμενα σύνθεση, ενδείξεις αναγνώρισης, επισήμανση ή συσκευασία, καθώς και άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

(7) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 δεν καθορίζει οριακές τιμές για τους επιμολυντές στα λιπάσματα ΕΚ. Συνεπώς, με ορισμένες εξαιρέσεις που βασίζονται στις αποφάσεις της Επιτροπής κατ' εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων της ΣΛΕΕ ([3]), τα λιπάσματα ΕΚ με περιεκτικότητα σε φώσφορο τουλάχιστον 5 % P_2O_5 διακινούνται ελεύθερα στην εσωτερική αγορά ανεξαρτήτως της περιεκτικότητάς τους σε κάδμιο.

(8) Εντούτοις, η πρόθεση της Επιτροπής να ρυθμίσει το ζήτημα της τυχαίας παρουσίας καδμίου στα ανόργανα λιπάσματα είχε ήδη προαναγγελθεί στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003. Σύμφωνα με αυτή, «[τ]α λιπάσματα μπορούν να περιέχουν ως προσμείξεις ουσίες οι οποίες ενδέχεται να παρουσιάζουν κινδύνους για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων καθώς και για το περιβάλλον. Μετά τη γνωμοδότηση της επιστημονικής επιτροπής για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον (SCTEE), η Επιτροπή σκοπεύει να ρυθμίσει την τυχαία παρουσία καδμίου στα ανόργανα λιπάσματα και, εφόσον απαιτείται, να εκπονήσει πρόταση κανονισμού την οποία σκοπεύει να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Εάν κριθεί σκόπιμο, θα αναληφθεί η διενέργεια παρόμοιας μελέτης σχετικά με άλλες προσμείξεις».

1.2.2. *Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009*

(9) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 θεσπίζει κανόνες εναρμόνισης για τα «προϊόντα λίπανσης της ΕΕ» και καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 από τις 16 Ιουλίου 2022.

(10) Ως προϊόντα λίπανσης της ΕΕ ορίζονται τα προϊόντα λίπανσης που φέρουν σήμανση CE όταν διατίθεται στην εσωτερική αγορά. Τα προϊόντα λίπανσης της ΕΕ πρέπει να ικανοποιούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 για την αντίστοιχη κατηγορία λειτουργίας προϊόντος (στο εξής: ΚΛΠ) και την αντίστοιχη κατηγορία ή τις αντίστοιχες κατηγορίες συστατικών υλικών, και να επισημαίνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις επισήμανσης που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. Υπάρχουν επτά ΚΛΠ για τα προϊόντα λίπανσης της ΕΕ, μία εκ των οποίων καλύπτει τα λιπάσματα.

(11) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 καλύπτει τα ανόργανα λιπάσματα με πιο γενικό τρόπο απ' ό,τι το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003, με την επιφύλαξη ορισμένων γενικών απαιτήσεων σχετικά με την ποιότητα και την ασφάλειά τους. Επιπροσθέτως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 εφαρμόζεται στα οργανικά και στα οργανο-ανόργανα λιπάσματα, τα οποία δεν εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τα λιπάσματα (ΕΕ L 304 της 21.11.2003, σ. 1).

([3]) Βλέπε αποφάσεις της Επιτροπής της 3ης Ιανουαρίου 2006: 2006/347/ΕΚ σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 41 (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 19)· 2006/348/ΕΚ σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Φινλανδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 40 (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 25)· και 2006/349/ΕΚ σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 31).

(12) Μέσω του σημείου 3 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Β) και του σημείου 2 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Γ)(Ι) στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει σε επίπεδο Ένωσης την έννοια των «φωσφορικών λιπασμάτων» για τα οργανο-ανόργανα λιπάσματα ή τα ανόργανα μακροθρεπτικά λιπάσματα με περιεκτικότητα σε φώσφορο τουλάχιστον 5 % κατά μάζα σε ισοδύναμα P_2O_5.

(13) Ο κανονισμός ορίζει, για πρώτη φορά σε ενωσιακό επίπεδο, οριακές τιμές για τους επιμολυντές στα προϊόντα λίπανσης της ΕΕ. Για τα φωσφορικά λιπάσματα, η οριακή τιμή για το κάδμιο είναι 60 mg/kg P_2O_5. Για τα άλλα λιπάσματα, ισχύουν άλλες οριακές τιμές, οι οποίες δεν εκφράζονται ως mg/kg P_2O_5 αλλά ως mg/kg ξηράς ουσίας σε ολόκληρο το προϊόν με όλα του τα συστατικά υλικά.

(14) Η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, σύμφωνα με το οποίο τα κράτη μέλη δεν εμποδίζουν, για λόγους που αφορούν τη σύνθεση, την επισήμανση ή άλλες πτυχές που καλύπτονται από τον εν λόγω κανονισμό, τη διάθεση στην αγορά όσων προϊόντων λίπανσης της ΕΕ συμμορφώνονται με τον εν λόγω κανονισμό. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, κράτος μέλος το οποίο, στις 14 Ιουλίου 2019, απολαύει παρέκκλισης από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 σχετικά με την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, η οποία χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει τις εθνικές οριακές τιμές για την περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο μέχρις ότου εφαρμοστούν σε ενωσιακό επίπεδο εναρμονισμένες οριακές τιμές για την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο οι οποίες να είναι ίσες ή χαμηλότερες από τις οριακές τιμές που ισχύουν στο οικείο κράτος μέλος στις 14 Ιουλίου 2019.

(15) Επιπλέον, έως τις 16 Ιουλίου 2026, η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να επανεξετάσει τις οριακές τιμές για την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο, με σκοπό να αξιολογηθεί η σκοπιμότητα μείωσης των εν λόγω οριακών τιμών σε χαμηλότερο ενδεδειγμένο επίπεδο. Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη περιβαλλοντικούς παράγοντες, ιδίως στο πλαίσιο των εδαφικών και κλιματολογικών συνθηκών, υγειονομικούς παράγοντες, καθώς και κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια εφοδιασμού.

1.2.3. *Προαιρετικό καθεστώς*

(16) Η ενωσιακή αγορά για τα προϊόντα λίπανσης είναι μόνο εν μέρει εναρμονισμένη.

(17) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 έχει ως στόχο την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των λιπασμάτων ΕΚ στην εσωτερική αγορά. Ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός δεν επηρεάζει τα λεγόμενα «εθνικά λιπάσματα» που διατίθενται στην αγορά των κρατών μελών σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Οι παραγωγοί μπορούν να επιλέγουν να διαθέτουν στο εμπόριο τα λιπάσματα στο εμπόριο ως «λιπάσματα ΕΚ» ή ως «εθνικά λιπάσματα».

(18) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 διατηρεί αμετάβλητο το προαιρετικό καθεστώς. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων λίπανσης της ΕΕ στην εσωτερική αγορά και συνεχίζει να επιτρέπει την εμπορική διάθεση των εθνικών προϊόντων λίπανσης. Η επιλογή παραμένει στην ευχέρεια του παρασκευαστή.

(19) Βάσει τόσο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 όσο και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, τα κράτη μέλη δεν πρέπει να εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά συμμορφούμενων λιπασμάτων της ΕΕ και, αντίστοιχα, προϊόντων λίπανσης της ΕΕ για λόγους που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την περιεκτικότητα σε κάδμιο.

(20) Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να διατηρούν ή να θεσπίζουν τις οριακές τιμές που κρίνονται ενδεδειγμένες για τους επιμολυντές στα εθνικά προϊόντα λίπανσης, τα οποία δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009. Όλα τα κράτη μέλη ανησυχούν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό από τους κινδύνους που εγκυμονεί η συσσώρευση καδμίου για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της φυτικής παραγωγής. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν ήδη θεσπίσει κανόνες που περιορίζουν την περιεκτικότητα των εθνικών προϊόντων λίπανσης σε κάδμιο με στόχο τη μείωση των εκπομπών καδμίου στο περιβάλλον και, κατά συνέπεια, της έκθεσης του ανθρώπου στο κάδμιο. Η παρούσα απόφαση δεν αφορά αυτή την κατηγορία κανόνων.

(21) Συνεπώς, οι ενωσιακοί κανόνες εναρμόνισης συνυπάρχουν με τις εθνικές διατάξεις που ισχύουν για τα προϊόντα λίπανσης.

1.3. **Κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις**

(22) Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας (στο εξής: κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις) κατοχυρώνονται στο διάταγμα αριθ. 223 της 5ης Απριλίου 1989 σχετικά με την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο (στο εξής: διάταγμα), σύμφωνα με το οποίο η τρέχουσα οριακή τιμή ισχύει από το 1998.

(23) Το διάταγμα ρυθμίζει την πώληση για χρήση στη Δανία. Ορίζει οριακή τιμή για το κάδμιο στα τεχνητά λιπάσματα, που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο, με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο (P) 1 % ή μεγαλύτερη κατά βάρος. Η περιεκτικότητα σε φώσφορο (P) 1 % κατά βάρος ισούται με περιεκτικότητα 2,3 % κατά μάζα σε ισοδύναμο P_2O_5. Η οριακή τιμή για το κάδμιο σ' αυτά τα λιπάσματα είναι 110 mg Cd/kg φωσφόρου (P), ποσότητα η οποία ισούται με 48 mg Cd/kg P_2O_5. Για τα λιπάσματα εκτός των τεχνητών λιπασμάτων που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο ίση με περιεκτικότητα 2,3 % κατά μάζα σε ισοδύναμο P_2O_5 ή μεγαλύτερη, το διάταγμα δεν προβλέπει οριακή τιμή για το κάδμιο.

(24) Το Βασίλειο της Δανίας εφαρμόζει την οριακή τιμή που ορίζεται στο διάταγμα τόσο στα εθνικά λιπάσματα όσο και στα λιπάσματα που έχουν εναρμονιστεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003. Το διάταγμα, το οποίο εφαρμόζεται στη Δανία από το 1989, δεν έχει κοινοποιηθεί από το Βασίλειο της Δανίας στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ ή των προγενέστερων αυτού διατάξεων ([4]) σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003. Ωστόσο, στην παρούσα κοινοποίηση σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, το Βασίλειο της Δανίας επισήμανε ότι κοινοποίησε το σχέδιο διατάγματος στην Επιτροπή στις 19 Ιανουαρίου 1988 δυνάμει της απόφασης 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([5]), καθώς και ότι αύξησε την προβλεπόμενη εθνική οριακή τιμή πριν από την ψήφιση του διατάγματος, προκειμένου να λάβει υπόψη τις αντιρρήσεις που διατύπωσαν τρία άλλα κράτη μέλη σε συνέχεια αυτής της κοινοποίησης.

(25) Με την κοινοποίηση, το Βασίλειο της Δανίας ζήτησε την έγκριση της Επιτροπής για την εφαρμογή των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων στα τεχνητά λιπάσματα που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο ίση με περιεκτικότητα 2,3 % κατά μάζα σε ισοδύναμο P_2O_5 ή μεγαλύτερη, κατά παρέκκλιση από τις οριακές τιμές για το κάδμιο που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009. Με άλλα λόγια, το Βασίλειο της Δανίας σκοπεύει να εφαρμόσει την εθνική οριακή τιμή για το κάδμιο τόσο στα φωσφορικά λιπάσματα όσο και σε ορισμένα άλλα λιπάσματα που ρυθμίζονται από τον συγκεκριμένο κανονισμό. Η παρούσα κοινοποίηση δεν περιέχει αίτημα για την έγκριση παρέκκλισης από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

1.4. **Διαδικασία**

(26) Με επιστολή της 27ης Ιανουαρίου 2020, που καταχωρίστηκε στις 29 Ιανουαρίου 2020, το Βασίλειο της Δανίας κοινοποίησε την πρόθεσή του να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα σε κάδμιο όσον αφορά τα τεχνητά λιπάσματα που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο ίση με περιεκτικότητα 2,3 % κατά μάζα σε ισοδύναμο P_2O_5 ή μεγαλύτερη, κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009. Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 36 της ΣΛΕΕ, οι λόγοι που προβάλλει το Βασίλειο της Δανίας βασίζονται σε επιτακτικές ανάγκες που σχετίζονται με την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από την έκθεση σε κάδμιο στο περιβάλλον.

(27) Με επιστολή της 30ής Ιανουαρίου 2020, η Επιτροπή βεβαίωσε την παραλαβή της κοινοποίησης και ενημέρωσε το Βασίλειο της Δανίας ότι η εξάμηνη περίοδος για την εξέτασή της σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ λήγει στις 30 Ιουλίου 2020.

(28) Προς υποστήριξη της κοινοποίησης βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, το Βασίλειο της Δανίας υπέβαλε πρόσθετες πληροφορίες στην Επιτροπή στις 31 Μαρτίου 2020. Αυτές οι πληροφορίες παρέχουν ορισμένες διευκρινίσεις όσον αφορά το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής των εθνικών διατάξεων που το Βασίλειο της Δανίας προτίθεται να διατηρήσει, καθώς και αναλυτικά δεδομένα σχετικά με την αγορά λιπασμάτων στη Δανία.

(29) Στις πρόσθετες πληροφορίες, το Βασίλειο της Δανίας διευκρίνισε, μεταξύ άλλων, ότι η κύρια ανησυχία που επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις και, συνακόλουθα, το επίκεντρο της επιστημονικής αξιολόγησης στην κοινοποίηση της Δανίας είναι τα ανόργανα λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε φώσφορο, δεδομένου ότι το υψηλότερο φορτίο καδμίου από λιπάσματα σχετίζεται με τα εν λόγω λιπάσματα, καθώς και ότι παρόμοια ανησυχία προκαλούν τα οργανο-ανόργανα λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε ανόργανο ορυκτό φώσφορο. Το Βασίλειο της Δανίας ανέφερε επίσης ότι θα ήταν πρόθυμο να εξετάσει επιλογές για την επικαιροποίηση ή την τροποποίηση της νομοθεσίας όσον αφορά τις κατηγορίες λειτουργίας προϊόντος και τις οριακές τιμές του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009.

(30) Επιπλέον, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με την κοινοποίηση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([6]) για να πληροφορήσει άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για τις εθνικές διατάξεις του Βασιλείου της Δανίας καθώς και τους λόγους που αυτό επικαλέστηκε για να υποστηρίξει την κοινοποίηση. Δεν υποβλήθηκαν παρατηρήσεις μετά τη δημοσίευση της κοινοποίησης.

([4]) Πιο συγκεκριμένα, το άρθρο 95 (πρώην 100α) της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ενοποιημένη έκδοση 2002) (ΕΕ C 325 της 24.12.2002, σ. 33).

([5]) Οδηγία 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών (ΕΕ L 109 της 26.4.1983, σ. 8).

([6]) ΕΕ C 124 της 17.4.2020, σ. 19.

(31) Με επιστολή της 6ης Απριλίου 2020, η Επιτροπή πληροφόρησε επίσης τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με την κοινοποίηση και τους έδωσε την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός 30 ημερών. Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις εντός της ορισθείσας προθεσμίας από το Βέλγιο, τη Σλοβακική Δημοκρατία, την Ουγγαρία και τη Μάλτα. Τα πρώτα τρία κράτη μέλη ανέφεραν ότι δεν είχαν να υποβάλουν καμία παρατήρηση όσον αφορά την κοινοποίηση. Η Μάλτα ανέφερε ότι δεν είχε αντίρρηση το Βασίλειο της Δανίας να διατηρήσει τις εθνικές οριακές του τιμές για την περιεκτικότητα σε κάδμιο στα λιπάσματα.

2. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

(32) Ως προκαταρκτική παρατήρηση, η Επιτροπή σημειώνει ότι απορρέει με σαφήνεια από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Δικαστήριο της ΕΕ) ότι στόχος της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 114 παράγραφοι 4 έως 6 της ΣΛΕΕ είναι να διασφαλίζεται ότι κανένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εφαρμόζει εθνικούς κανόνες που παρεκκλίνουν από τους εναρμονισμένους κανόνες χωρίς να λαμβάνει επιβεβαίωση από την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να εφαρμόζουν τις εθνικές διατάξεις μονομερώς χωρίς να τις έχουν κοινοποιήσει και χωρίς να έχουν λάβει απόφαση της Επιτροπής που να τις επιβεβαιώνει ([7]).

(33) Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 εφαρμόζεται μόνο σε παρεκκλίσεις από το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 που χορηγήθηκαν πριν από τις 14 Ιουλίου 2019 με βάση κοινοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

(34) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προαναφερθείσα κοινοποίηση του σχεδίου που πραγματοποίησε το Βασίλειο της Δανίας δυνάμει της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ στις 19 Ιανουαρίου 1988 δεν είναι συγκρίσιμη με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 114 παράγραφοι 4 έως 6 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι ο σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι η πρόληψη των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και όχι η χορήγηση παρέκκλισης ισχυουσών εθνικών διατάξεων από το ενωσιακό μέτρο εναρμόνισης. Στην προκειμένη περίπτωση, είναι αδιαμφισβήτητο ότι το Βασίλειο της Δανίας δεν κοινοποίησε το διάταγμα δυνάμει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ πριν από τις 14 Ιουλίου 2019 και ότι η Επιτροπή δεν το έχει εγκρίνει.

(35) Κατά συνέπεια, το Βασίλειο της Δανίας δεν επωφελείται από παρέκκλιση από το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να επωφεληθεί ούτε από το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009.

2.1. **Παραδεκτό**

(36) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 της ΣΛΕΕ, ένα κράτος μέλος μπορεί, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης, να διατηρήσει πιο αυστηρές εθνικές διατάξεις του λόγω επιτακτικών αναγκών που προβλέπονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ, ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, υπό τον όρο ότι κοινοποιεί αυτές τις εθνικές διατάξεις στην Επιτροπή και η Επιτροπή εγκρίνει τα εν λόγω μέτρα.

(37) Για να εξακριβωθεί το παραδεκτό της κοινοποίησης, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον οι οικείες κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις αποτελούν προϋπάρχον μέτρο που παρεκκλίνει από τον νεοθεσπισθέντα ενωσιακό κανόνα εναρμόνισης, καθώς και κατά πόσον είναι πιο αυστηρές.

(38) Το διάταγμα εφαρμόζεται στη Δανία από το 1989. Ως εκ τούτου, υφίστατο ήδη κατ' ουσίαν όταν εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009.

2.1.1. *Όσον αφορά την προγενέστερη ισχύ των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων*

(39) Υπάρχουν δύο παράγοντες που πρέπει να εξεταστούν προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, οι οποίες θεσπίστηκαν το 1989 και εφαρμόζονται στην παρούσα μορφή τους από το 1998, προϋπήρχαν για τον σκοπό του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

(40) Πρώτον, ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 αντικατέστησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003, ο οποίος εν συνεχεία αντικατέστησε την οδηγία που εφαρμοζόταν εν γένει στα λιπάσματα όταν θεσπίστηκαν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, δηλαδή την οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([8]).

(41) Το γεγονός αυτό εγείρει το ερώτημα αν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι κοινοποιηθείσες διατάξεις έχουν διατηρηθεί σε ισχύ και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της εναρμόνισης που έχει καθιερωθεί από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

([7]) Υπόθεση C-41/93, Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σκέψεις 23-30.

([8]) Οδηγία 76/116/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών περί λιπασμάτων (ΕΕ L 24 της 30.1.1976, σ. 21).

(42) Αφενός, το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 επεκτείνει τις προγενέστερες παρεκκλίσεις από το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, επιτρέποντας έτσι στα υφιστάμενα εθνικά μέτρα που εφαρμόζονται νομίμως, βάσει κοινοποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ και αποφάσεων της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, σε λιπάσματα καλυπτόμενα από το πεδίο εφαρμογής της εναρμόνισης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 να εφαρμόζονται και στα προϊόντα λίπανσης της ΕΕ που θα εμπίπτουν στο διευρυμένο πλέον πεδίο εφαρμογής της εναρμόνισης για πρώτη φορά δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 αποτελεί συνέχεια της εναρμόνισης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

(43) Αφετέρου, η αιτιολογική σκέψη 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 επιβεβαιώνει ότι ο νομοθέτης, παραφράζοντας το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, θεωρούσε ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον σκοπό των αξιολογήσεων δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ:

«Διάφορα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει εθνικές διατάξεις που περιορίζουν την περιεκτικότητα σε κάδμιο των φωσφορικών λιπασμάτων, για λόγους προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος. Εάν ένα κράτος μέλος κρίνει αναγκαίο να διατηρήσει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις μετά την έγκριση εναρμονισμένων οριακών τιμών δυνάμει του παρόντος κανονισμού και έως ότου οι εν λόγω εναρμονισμένες οριακές τιμές εξισωθούν με τις ήδη θεσπισμένες εθνικές οριακές τιμές ή είναι χαμηλότερες από αυτές, θα πρέπει να κοινοποιεί τις διατάξεις αυτές στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ, εάν ένα κράτος μέλος κρίνει αναγκαίο να θεσπίσει νέες εθνικές διατάξεις, όπως διατάξεις για τον περιορισμό της περιεκτικότητας σε κάδμιο των φωσφορικών λιπασμάτων, επί τη βάσει νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους οι οποίοι συντρέχουν μόνον στην περίπτωσή του και οι οποίοι ανακύπτουν μετά την έκδοση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις και τους λόγους που υπαγορεύουν τη θέσπισή τους. […]».

(44) Αυτή η ερμηνεία υποστηρίζεται περαιτέρω από τη διαφορά στο ρυθμιστικό καθεστώς και στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 σε σύγκριση με την οδηγία 76/116/ΕΟΚ και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003, καθώς και από το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 επιβάλλει για πρώτη φορά εναρμονισμένη οριακή τιμή για το κάδμιο.

(45) Επισημαίνεται επίσης ότι, σε προηγούμενες περιπτώσεις στις οποίες ένα νέο μέτρο εναρμόνισης αντικατέστησε ένα υφιστάμενο μέτρο, το Δικαστήριο της ΕΕ παρέπεμψε μόνο στο προσφάτως θεσπισθέν μέτρο εναρμόνισης ως το μέτρο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον σκοπό των αξιολογήσεων βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ ([9]).

(46) Εν κατακλείδι, από τη στιγμή που ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 είναι το μέτρο εναρμόνισης που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον σκοπό των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, εναπόκειται στην Επιτροπή να εξακριβώσει κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις προϋπήρχαν του εν λόγω κανονισμού, σύμφωνα με την απαίτηση του άρθρου 114 παράγραφος 4.

(47) Δεύτερον, οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις δεν κοινοποιήθηκαν ποτέ στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ ή των προγενέστερων αυτού διατάξεων, ούτε ως παρέκκλιση από την οδηγία 76/116/ΕΟΚ ούτε ως παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003.

(48) Το γεγονός αυτό εγείρει το ερώτημα αν μπορεί να θεωρηθεί, παρ' όλα αυτά, ότι προϋπήρχαν του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 για τον σκοπό του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, αντί να θεωρηθεί ότι πρόκειται για νέες εθνικές διατάξεις που θα πρέπει να κοινοποιηθούν δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ. Προκειμένου να απαντηθεί αυτό το ερώτημα, είναι σημαντικό να εξεταστεί ο σκοπός της διάκρισης μεταξύ της παραγράφου 4 και της παραγράφου 5 του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ.

(49) Αυτή η διάκριση έχει εξεταστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Στην υπόθεση C-3/00, Δανία κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο κατέληξε στο εξής συμπέρασμα όσον αφορά το άρθρο 95 της ΣΕΚ, που αντιστοιχεί στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ:

«Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών περιπτώσεων [που προβλέπονται στο άρθρο 95 της ΣΕΚ] έγκειται στο ότι, στην πρώτη περίπτωση, η εθνική διάταξη υφίστατο προ του μέτρου εναρμονίσεως. Ήταν γνωστή στον κοινοτικό νομοθέτη, ο οποίος, πάντως, δεν μπόρεσε ή δεν θέλησε να εμπνευστεί από αυτή για την εναρμόνιση. Κρίθηκε ως εκ τούτου ότι έπρεπε να γίνει δεκτή η δυνατότητα του κράτους μέλους να ζητήσει οι κανόνες του να παραμείνουν σε ισχύ. Προς τούτο, η Συνθήκη απαιτεί τα εν λόγω μέτρα να δικαιολογούνται από επιτακτικές ανάγκες προβλεπόμενες στο άρθρο 30 ΕΚ ή αφορώσες την προστασία του χώρου εργασίας ή του περιβάλλοντος. Αντιθέτως, στη δεύτερη περίπτωση, η θέσπιση νέας εθνικής νομοθεσίας είναι ικανή να θέσει σε κίνδυνο την εναρμόνιση. Τα κοινοτικά όργανα δεν κατέστη εφικτό, εξ ορισμού, να

([9]) Βλέπε C-360/14 P, Γερμανία κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

λάβουν υπόψη την εθνική διάταξη κατά την κατάρτιση του μέτρου εναρμονίσεως. Στην περίπτωση αυτή, οι προβλεπόμενες στο άρθρο 30 ΕΚ ανάγκες δεν λαμβάνονται υπόψη και γίνονται δεκτοί αποκλειστικά λόγοι αφορώντες την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος προσκομίζει νέα επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία και ότι η ανάγκη θεσπίσεως νέων εθνικών διατάξεων είναι απόρροια ειδικού προβλήματος του ενδιαφερόμενου κράτους που ανακύπτει μετά την έκδοση του μέτρου εναρμονίσεως.» ([10]).

(50) Βάσει της προαναφερθείσας νομολογίας, πρέπει να θεωρηθεί ότι σκοπός της διάκρισης μεταξύ των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ είναι η επιβολή αυστηρότερων απαιτήσεων αιτιολόγησης στις περιπτώσεις οι οποίες είναι πιο πιθανό να θέσουν σε κίνδυνο την εναρμόνιση, επειδή η επίμαχη εθνική διάταξη δεν ήταν γνωστή στον νομοθέτη όταν εκδόθηκε το μέτρο εναρμόνισης και, ως εκ τούτου, δεν ελήφθη υπόψη κατά την εκπόνηση του μέτρου εναρμόνισης.

(51) Όπως έχει ήδη καταδειχθεί, οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις βρίσκονται σε ισχύ, στην τρέχουσα κατάστασή τους, από το 1998. Επομένως, βρίσκονταν σε ισχύ κατά την εκπόνηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 και, ως εξ αυτού, προηγούνται χρονικά του εν λόγω κανονισμού.

(52) Επίσης, είναι προφανές από την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη διάθεση προϊόντων λίπανσης με σήμανση CE στην αγορά ([11]) ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις ήταν γνωστές στον κοινοτικό νομοθέτη κατά τον χρόνο εκπόνησης του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009.

(53) Ως εκ τούτου, μπορεί να συναχθεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις αποτελούν προϋπάρχον μέτρο που παρεκκλίνει από τον νεοθεσπισθέντα κανόνα εναρμόνισης.

2.1.2. *Όσον αφορά την αυστηρότητα των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων σε σχέση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009*

(54) Όσον αφορά το ερώτημα αν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι επίσης πιο αυστηρές από τον νεοθεσπισθέντα κανόνα εναρμόνισης, η Επιτροπή σημειώνει ότι, παρά το γεγονός ότι το Βασίλειο της Δανίας σκοπεύει να εφαρμόσει την εθνική οριακή τιμή για το κάδμιο τόσο στα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στο σημείο 3 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Β) και στο σημείο 2 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Γ)(Ι) στο παράρτημα Ι μέρος ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, όσο και σε ορισμένα άλλα λιπάσματα που ρυθμίζονται από τον εν λόγω κανονισμό, η κύρια ανησυχία που επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις αφορά την πρώτη κατηγορία λιπασμάτων, η οποία είναι τα ανόργανα και οργανο-ανόργανα λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε φώσφορο.

(55) Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι η οριακή τιμή της Δανίας για το κάδμιο και η οριακή τιμή που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 εκφράζονται με βάση τον ίδιο παρονομαστή, δηλαδή kg P_2O_5 αντί για kg ξηράς ουσίας σε ολόκληρο το προϊόν με όλα του τα συστατικά υλικά, μόνο για τα φωσφορικά λιπάσματα.

(56) Με άλλα λόγια, μόνο για τα φωσφορικά λιπάσματα είναι δυνατή η σύγκριση του επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος με βάση την οριακή τιμή της Δανίας για το κάδμιο με το επίπεδο της εναρμονισμένης οριακής τιμής για το κάδμιο χωρίς να είναι γνωστή η ακριβής σύνθεση του εκάστοτε προϊόντος. Επιπλέον, τα φωσφορικά λιπάσματα είναι μακράν τα πλέον συναφή προϊόντα τα οποία αφορούν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις. Κατά συνέπεια, για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι πιο αυστηρές και παρέχουν μεγαλύτερη προστασία σε σχέση με τον νεοθεσπισθέντα κανόνα εναρμόνισης, η Επιτροπή μπορεί να συγκρίνει τα δύο σύνολα διατάξεων μόνο όσον αφορά τα φωσφορικά λιπάσματα.

(57) Η οριακή τιμή για το κάδμιο όσον αφορά τα φωσφορικά λιπάσματα που προβλέπεται στο σημείο 3 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Β) και στο σημείο 2 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Γ)(Ι) στο παράρτημα Ι μέρος ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 είναι 60 mg/kg P_2O_5. Αφετέρου, η οριακή τιμή για το κάδμιο που προβλέπεται στις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι 48 mg/kg P_2O_5.

(58) Συνεπώς, οι εθνικές κοινοποιηθείσες διατάξεις είναι πιο αυστηρές και παρέχουν μεγαλύτερη προστασία από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, τουλάχιστον στον βαθμό που εφαρμόζονται στα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στον εν λόγω κανονισμό.

(59) Βάσει της ανωτέρω ανάλυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινοποίηση που υπέβαλε το Βασίλειο της Δανίας είναι παραδεκτή βάσει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, τουλάχιστον στον βαθμό που αφορά τα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

([10]) C-3/00, Δανία κατά Επιτροπής, σκέψη 58. Η διάκριση αυτή επαναβεβαιώθηκε π.χ. στην υπόθεση T-234/04, Βασίλειο των Κάτω Χωρών κατά Επιτροπής, σκέψη 58, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-366/03, T-235/04, Land Oberösterreich και Αυστρία κατά Επιτροπής, σκέψη 62, καθώς και στην υπόθεση C-512/99, Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 41.

([11]) Βλέπε την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής η οποία αφορούσε αποκλειστικά το όριο καδμίου [SWD(2016) 64 final, PART 2/2], https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-64-F1-EN-MAIN-PART-2.PDF· βλέπε ιδιαιτέρως τις σελίδες 5, 6, 25, 28, 29 και 32 και το παράρτημα I.

2.2. **Αξιολόγηση πλεονεκτημάτων**

(60) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 και το άρθρο 114 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώσει αν πληρούνται όλοι οι όροι που παρέχουν τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να διατηρεί τις εθνικές διατάξεις του οι οποίες παρεκκλίνουν από ενωσιακό μέτρο εναρμόνισης το οποίο προβλέπεται στο άρθρο αυτό.

(61) Ειδικότερα, η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει αν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ ή έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος ή του περιβάλλοντος εργασίας και δεν υπερβαίνουν τα απαραίτητα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου θεμιτού στόχου. Επιπλέον, όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διατάξεις πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, οφείλει να εξακριβώσει, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, αν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και αν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(62) Έχοντας υπόψη το χρονικό πλαίσιο που ορίζει το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, όταν εξετάζει αν οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ είναι δικαιολογημένες, πρέπει να βασίζεται στους λόγους που προβάλλει το κράτος μέλος. Το κοινοποιούν κράτος μέλος που επιδιώκει να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις είναι υπεύθυνο για τη δικαιολόγησή τους.

(63) Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πληροφορίες βάσει των οποίων το ενωσιακό μέτρο εναρμόνισης από το οποίο παρεκκλίνουν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις ενδέχεται να πρέπει να επανεξεταστεί, μπορεί να συνυπολογίσει τις πληροφορίες αυτές κατά την αξιολόγηση των εθνικών διατάξεων που κοινοποιήθηκαν.

2.2.1. *Η θέση του Βασιλείου της Δανίας*

(64) Η οριακή τιμή της Δανίας για το κάδμιο στα τεχνητά λιπάσματα που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο 2,3 % κατά μάζα ισοδύναμου P_2O_5 ή μεγαλύτερη αιτιολογείται από την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από την έκθεση σε κάδμιο στο περιβάλλον.

(65) Στην κοινοποίηση που υπέβαλε στην Επιτροπή, το Βασίλειο της Δανίας αναφέρει ότι εφαρμόζει τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις από το 1989. Η οριακή τιμή που ισχύει επί του παρόντος εφαρμόζεται από το 1998. Οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις θεσπίστηκαν με στόχο τον περιορισμό της μόλυνσης των γεωργικών εκτάσεων, η οποία είχε διαπιστωθεί στην εθνική έκθεση που κατάρτισε ο Εθνικός Οργανισμός Τροφίμων του Τεχνικού Πανεπιστημίου της Δανίας (στο εξής: DTU Fødevareinstituttet) το 1980 με τίτλο «Cadmium contamination – a report on the use, occurrence and adverse effects of cadmium in Denmark» (Μόλυνση από κάδμιο – έκθεση σχετικά με τη χρήση, την εμφάνιση και τις δυσμενείς επιπτώσεις του καδμίου στη Δανία). Λόγω του συμπεράσματος ότι το κάδμιο συσσωρευόταν συνεχώς στα γεωργικά εδάφη της Δανίας, στην έκθεση διατυπώθηκε η σύσταση για μείωση της περιεκτικότητας των λιπασμάτων σε κάδμιο, καθώς αυτή η μείωση θα μπορούσε να περιορίσει σημαντικά τη μόλυνση των γεωργικών εκτάσεων.

(66) Αναφερόμενο στο γεγονός ότι στη Δανία η έκθεση σε κάδμιο και η εισροή καδμίου στα γεωργικά εδάφη είναι σε γενικές γραμμές χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Ένωσης, το Βασίλειο της Δανίας είναι της άποψης ότι τα μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων είναι επιτυχή. Κατά συνέπεια, προκειμένου να διασφαλιστεί και μελλοντικά η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, το Βασίλειο της Δανίας υποστηρίζει ότι πρέπει να διατηρηθεί μειωμένο επίπεδο έκθεσης στο έδαφός της δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009. Επιπλέον, το Βασίλειο της Δανίας, στην κοινοποίησή του στην Επιτροπή, ανέλυσε τις αναμενόμενες επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο της οριακής τιμής των 60 mg/kg P_2O_5 που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009. Η εν λόγω οριακή τιμή προκάλεσε σημαντικές ανησυχίες όσον αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Το Βασίλειο της Δανίας αναφέρει ότι η εφαρμογή των οριακών τιμών του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009 θα οδηγούσε σε μειωμένο επίπεδο προστασίας στη Δανία.

(67) Προς υποστήριξη αυτού του επιχειρήματος, το Βασίλειο της Δανίας βασίζει την αξιολόγησή του στην πρόβλεψη ότι η εφαρμογή της οριακής τιμής των 60 mg/kg P_2O_5 που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 θα οδηγούσε σε αύξηση της εισροής καδμίου στις γεωργικές εκτάσεις της Δανίας από τα λιπάσματα, λόγω της πιθανότητας διάθεσης λιπασμάτων με υψηλότερη περιεκτικότητα σε κάδμιο στην αγορά της Δανίας.

(68) Πιο συγκεκριμένα, η αιτιολόγηση που παρουσιάζει το Βασίλειο της Δανίας σχετίζεται με τους κινδύνους που εγκυμονεί για την ανθρώπινη υγεία η έκθεση σε κάδμιο μέσω των τροφίμων. Το Βασίλειο της Δανίας αναφέρεται στην ανάγκη να μειωθεί η περιεκτικότητα σε κάδμιο των τροφίμων που παράγονται στη Δανία και, συνακόλουθα, να προστατευθούν ορισμένα πιο ευπαθή τμήματα του πληθυσμού, ιδίως τα παιδιά και οι χορτοφάγοι, που καταναλώνουν κάδμιο μέσω των τροφίμων σε επίπεδα που υπερβαίνουν τις οριακές τιμές με γνώμονα την προστασία της υγείας.

(69) Για την τεκμηρίωση αυτής της δήλωσης, το Βασίλειο της Δανίας βασίζεται σε διάφορες επιστημονικές μελέτες. Ειδικότερα, παραπέμπει στη μελέτη της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) ([12]) σχετικά με το ανεκτό όριο εβδομαδιαίας πρόσληψης (ΑΟΕΠ) και τη συγκρίνει με μελέτη που εκπόνησε το Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Δανίας, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η διατροφική έκθεση σε κάδμιο θα πρέπει να μειωθεί. Επιπλέον, η μελέτη που εκπόνησε το Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Δανίας αποκαλύπτει ότι τα παιδιά αποτελούν ομάδα υψηλής έκθεσης, με τη μέση έκθεση των μικρών παιδιών να υπερβαίνει το ΑΟΕΠ. Οι χορτοφάγοι θεωρείται επίσης ότι προσλαμβάνουν σημαντικά υψηλότερη ποσότητα καδμίου σε σχέση με τον μέσο πληθυσμό. Η υψηλότερη διατροφική έκθεση σε κάδμιο προέρχεται από την κατανάλωση δημητριακών και λαχανικών. Οι ποσότητες που καταναλώνουν αυτές οι ομάδες οδηγούν σε υψηλή έκθεση.

(70) Επιπλέον, το Βασίλειο της Δανίας παρουσιάζει υψηλό επίπεδο αυτάρκειας όσον αφορά την παραγωγή τροφίμων, όπως δημητριακών, πατατών και καρότων. Συνεπώς, η έκθεση του πληθυσμού της Δανίας σε κάδμιο συνδέεται στενά με την ποσότητα καδμίου που προστίθεται στις γεωργικές εκτάσεις της Δανίας.

(71) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εδαφικές συνθήκες στη Δανία ποικίλλουν από αμμώδη εδάφη στα δυτικά τμήματα της χώρας μέχρι αργιλώδη εδάφη στα ανατολικά. Λόγω των εδαφικών συνθηκών, η συσσώρευση καδμίου στα εδάφη ποικίλλει: εμφανίζει υψηλά επίπεδα στα αργιλώδη εδάφη στο Σγιέλαν, τη Φιονία και τα ανατολικότερα τμήματα της Γιουτλάνδης, ενώ η δυτική Γιουτλάνδη έχει πιο αμμώδη εδάφη και, σε γενικές γραμμές, χαμηλότερα επίπεδα καδμίου. Επιπλέον, τα δημογραφικά στοιχεία που υπέβαλε το Βασίλειο της Δανίας δείχνουν ότι, λόγω διαφορών που σχετίζονται με παράγοντες γεωργικής αποδοτικότητας που συνδέονται με τη φύση των εδαφών, η γεωργική καλλιέργεια φυτικών καλλιεργειών πραγματοποιείται ως επί το πλείστον σε περιοχές όπου τα αργιλώδη εδάφη παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα καδμίου.

(72) Ένας άλλος παράγοντας που παρουσιάζει διαφορές μεταξύ ανατολικού και δυτικού τμήματος της Δανίας είναι το επίπεδο της κτηνοτροφίας και, συνακόλουθα, η διαθεσιμότητα κόπρου ως εναλλακτικής λύσης στα τεχνητά λιπάσματα. Οι κτηνοτροφικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον στη Γιουτλάνδη, ενώ η καλλιέργεια φυτικών ειδών χωρίς εκτρεφόμενα ζώα περιορίζεται στη Σγιέλαν. Κατά συνέπεια, οι γεωγραφικές διαφορές στις εδαφικές συνθήκες και τη ζωική παραγωγή στη Δανία συνεπάγονται ότι η χρήση τεχνητών λιπασμάτων είναι σχετικά μεγαλύτερη στο ανατολικό τμήμα της Δανίας, όπου οι εκμεταλλεύσεις φυτικών καλλιεργειών που δεν διαθέτουν ζώα εκτροφής είναι πιο διαδεδομένες και τα αργιλώδη εδάφη παρουσιάζουν υψηλότερα βασικά επίπεδα καδμίου. Το Βασίλειο της Δανίας επισημαίνει ότι το 91 % των τεχνητών λιπασμάτων στην Ευρώπη το 2014 υπολογίστηκε ότι ενέπιπτε εντός της οριακής τιμής των 60 mg Cd/kg P_2O_5, ενώ το 68 % υπολογίστηκε ότι ενέπιπτε εντός της οριακής τιμής των 40 mg Cd/kg P_2O_5. Συνεπώς, μεγάλο ποσοστό των λιπασμάτων στην ευρωπαϊκή αγορά ήδη πληροί την οριακή τιμή της Δανίας. Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, το μέσο επίπεδο καδμίου στα τεχνητά λιπάσματα ήταν 10-20 mg Cd/kg P_2O_5 στη Δανία, ενώ στην ευρωπαϊκή αγορά υπολογίζεται ότι ήταν 32-36 mg Cd/kg P_2O_5.

(73) Επιπλέον, το ποσοστό της Δανίας στην ευρωπαϊκή αγορά τεχνητών λιπασμάτων κυμαίνεται μεταξύ 2 και 3 %. Το Βασίλειο της Δανίας ισχυρίζεται ότι, από το 1998 που τέθηκε σε ισχύ η οριακή τιμή για το κάδμιο, δεν έχει αντιμετωπίσει προβλήματα στην προμήθεια λιπασμάτων που συμμορφώνονται με την εν λόγω οριακή τιμή που ισχύει επί του παρόντος.

(74) Οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι επίσης γενικής εφαρμογής και εφαρμόζονται τόσο στις δανικές εταιρείες όσο και σε άλλες εταιρείες που πωλούν λιπάσματα για χρήση στη Δανία. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Δανία δεν διαθέτει φυσικό απόθεμα φωσφορικών αλάτων. Συνεπώς δεν πραγματοποιείται εξόρυξη φωσφορικών αλάτων στη Δανία.

(75) Επιπρόσθετα, το Βασίλειο της Δανίας έχει παράσχει στατιστικά στοιχεία που αποδεικνύουν τη σταδιακή αύξηση των λιπασμάτων που εισάγονταν από άλλα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1988-2018. Το Βασίλειο της Δανίας υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με αυτά τα οικονομικά δεδομένα, η οριακή τιμή για το κάδμιο που ορίζεται στις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις δεν έχει αποτρέψει την αύξηση των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη. Αντιθέτως, τα δεδομένα καταδεικνύουν αισθητή πρόοδο όσον αφορά το εμπόριο μεταξύ διαφόρων κρατών μελών. Ούτε οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις συνιστούν εμπόδιο στην ικανότητα εξαγωγής τεχνητών λιπασμάτων σε άλλα κράτη μέλη.

([12]) Scientific Opinion of the Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food (Επιστημονική γνώμη της ομάδας για τις προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα σε συνέχεια αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κάδμιο στα τρόφιμα). *EFSA Journal* 2009, 980, σ. 1.

2.2.2. *Αξιολόγησης της θέσης του Βασιλείου της Δανίας*

2.2.2.1. Αιτιολόγηση βάσει επιτακτικών αναγκών κατά το άρθρο 36 της ΣΛΕΕ ή για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος ή του περιβάλλοντος εργασίας

(76) Οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις αποσκοπούν στην επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από εκείνο που παρέχει ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 όσον αφορά την έκθεση σε κάδμιο και, συνακόλουθα, την περαιτέρω αποτροπή της συσσώρευσης καδμίου στο έδαφος. Τα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η διατήρηση χαμηλότερων μέγιστων οριακών τιμών καδμίου στα λιπάσματα που καλύπτουν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις.

(77) Όσον αφορά την προστασία της ανθρώπινης υγείας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το κάδμιο είναι ένα μη απαραίτητο και τοξικό στοιχείο για τους ανθρώπους και δεν είναι χρήσιμο για τα φυτά ή τα ζώα. Ειδικότερα, το οξείδιο του καδμίου έχει ταξινομηθεί ως καρκινογόνος ουσία, κατηγορίας 2, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]).

(78) Η παρουσία καδμίου στα φυτά και η πρόσληψη καδμίου από τα τρόφιμα μπορεί τελικώς να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία σε μακροπρόθεσμο επίπεδο. Επιπλέον, το κάδμιο, μόλις απορροφηθεί από τον ανθρώπινο οργανισμό, διατηρείται αποτελεσματικά και συσσωρεύεται στον οργανισμό καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής ([14]).

(79) Το ευρύ κοινό εκτίθεται στο κάδμιο από πολλαπλές πηγές, συμπεριλαμβανομένων του καπνίσματος και της πρόσληψης τροφής. Για τον μη καπνίζοντα πληθυσμό, τα τρόφιμα αντιπροσωπεύουν την πλέον σημαντική πηγή πρόσληψης καδμίου. Το κάδμιο είναι τοξικό πρωτίστως για τα νεφρά, αλλά μπορεί επίσης να προκαλέσει απομετάλλωση των οστών και έχει συνδεθεί στατιστικά με αυξημένο κίνδυνο καρκίνου του πνεύμονα, του ενδομητρίου, της ουροδόχου κύστης και του μαστού ([15]).

(80) Το κάδμιο μπορεί να προκαλέσει βλάβη στα νεφρά, προκαλώντας υπερβολική παραγωγή πρωτεϊνών στα ούρα. Η διάρκεια και το επίπεδο της έκθεσης στο κάδμιο καθορίζουν τη σοβαρότητα των επιπτώσεων. Η σκελετική βλάβη είναι άλλη μία σημαντική επίπτωση της χρόνιας έκθεσης σε κάδμιο σε επίπεδα κάπως υψηλότερα από εκείνα στα οποία η πρωτεΐνη στα ούρα θα μπορούσε να είναι αποτελεί πρώιμο δείκτη. Το κάδμιο συσσωρεύεται κυρίως στο ήπαρ και στα νεφρά και η αποβολή του είναι αργή, με αποτέλεσμα να μπορεί να παραμένει στον ανθρώπινο οργανισμό για δεκαετίες.

(81) Επιπλέον, δεν μπορούν να αποκλειστούν οι κίνδυνοι για την υγεία των ενήλικων καπνιστών και των ατόμων που έχουν χαμηλά αποθέματα σιδήρου και/ή ζουν κοντά σε βιομηχανικές πηγές ([16]).

(82) Επιπλέον, εκτός από τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, το Βασίλειο της Δανίας επιδιώκει να επιτύχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος. Το Βασίλειο της Δανίας ισχυρίζεται ότι η περαιτέρω συσσώρευση καδμίου στα εδάφη θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα του εδάφους και, συνεπώς, στις λειτουργίες του εδάφους (π.χ. φθορά της οργανικής ύλης), καθώς και στην ποιότητα των υπόγειων υδάτων μέσω της απόπλυσης εδαφών. Τόσο η τοξικότητα όσο και η βιοδιαθεσιμότητα του καδμίου επηρεάζονται από τα χαρακτηριστικά του εδάφους.

(83) Οι γεωγραφικές διαφορές στις εδαφικές συνθήκες και τη ζωική παραγωγή στη Δανία οδηγούν σε σχετικά μεγαλύτερη χρήση τεχνητών λιπασμάτων στο ανατολικό τμήμα της Δανίας, όπου οι εκμεταλλεύσεις φυτικών καλλιεργειών που δεν διαθέτουν ζώα εκτροφής είναι πιο διαδεδομένες και τα αργιλώδη εδάφη παρουσιάζουν υψηλότερα βασικά επίπεδα καδμίου.

(84) Ανησυχίες σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονεί το κάδμιο για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον έχουν ήδη εκφραστεί από το Συμβούλιο στο ψήφισμά του της 25ης Ιανουαρίου 1988 ([17]). Το Συμβούλιο επισήμανε πόσο σημαντικό είναι να μειωθεί η εισροή καδμίου στα εδάφη από όλες τις πηγές, συμπεριλαμβανομένων των διάχυτων πηγών (π.χ. ατμοσφαιρικές εναποθέσεις, φωσφορικά λιπάσματα, ίλυς καθαρισμού λυμάτων κ.λπ.), μεταξύ άλλων μέσω «κατάλληλων μέτρων ελέγχου για την περιεκτικότητα σε κάδμιο των φωσφορικών λιπασμάτων με βάση τη χρήση κατάλληλης τεχνολογίας που δεν συνεπάγεται υπερβολικό κόστος και λαμβανομένων υπόψη των περιβαλλοντικών συνθηκών στις διάφορες περιφέρειες της Κοινότητας».

([13]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

([14]) Βλέπε επιστημονική έκθεση του 2012 της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων σχετικά με τη διατροφική έκθεση του ευρωπαϊκό πληθυσμού στο κάδμιο, η οποία έχει δημοσιευτεί στη διεύθυνση https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/2551.pdf, [*EFSA Journal* 2012· 10(1)].

([15]) *EFSA Journal* 2012· 10(1).

([16]) Έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκτίμηση κινδύνου όσον αφορά το κάδμιο και το οξείδιο του καδμίου, όπως παρατίθεται στο έγγραφο SWD(2016) 64 final, σ. 11.

([17]) ΕΕ C 30 της 4.2.1988, σ. 1.

(85) Το 2002 η επιστημονική επιτροπή για την υγεία και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οριακή τιμή 40 mg/kg P_2O_5 ή μεγαλύτερη θα οδηγούσε σε συσσώρευση καδμίου στην πλειονότητα των εδαφών της Ένωσης. Αντιθέτως, οριακή τιμή 20 mg/kg P_2O_5 ή μικρότερη δεν αναμένεται να οδηγήσει σε μακροπρόθεσμη συσσώρευση στο έδαφος σε διάστημα 100 ετών, εάν δεν ληφθούν υπόψη άλλες εισροές καδμίου.

(86) Στην αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση της Επιτροπής να ρυθμίσει το ζήτημα της τυχαίας παρουσίας καδμίου στα ανόργανα λιπάσματα.

(87) Η Επιτροπή, στην πρότασή της για τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 ([18]) με βάση τα επιστημονικά δεδομένα που ήταν διαθέσιμα κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το μεταλλικό κάδμιο και το οξείδιο του καδμίου μπορεί εν γένει να ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και το περιβάλλον. Η Επιτροπή πρότεινε τον καθορισμό οριακής τιμής 60 mg/kg P_2O_5 στα φωσφορικά λιπάσματα και τη σταδιακή μείωση αυτής της οριακής τιμής στα 20 mg/kg P_2O_5 εντός 12 ετών από την έναρξη της εφαρμογής του νέου κανονισμού.

(88) Υπάρχει επίσης γενική συμφωνία ότι το κάδμιο στα λιπάσματα είναι με μεγάλη διαφορά η σημαντικότερη πηγή εισόδου του καδμίου στο έδαφος και στην τροφική αλυσίδα ([19]).

(89) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 θεσπίζει οριακή τιμή 60 mg/kg P_2O_5 με ισχύ από τις 16 Ιουλίου 2022. Η συντριπτική πλειονότητα των λιπασμάτων που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά συμμορφώνονται ήδη με αυτή την οριακή τιμή. Παρόλο που ο καθορισμός αυτού του ορίου κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, με βάση τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, δεν είναι πιθανό να μειώσει σημαντικά τη συσσώρευση καδμίου στο έδαφος σε βάθος χρόνου.

(90) Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για πιο φιλόδοξες εναρμονισμένες οριακές τιμές για το κάδμιο στα φωσφορικά λιπάσματα στο μέλλον, ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1009 προβλέπει για την Επιτροπή την υποχρέωση επαναξιολόγησης αυτών των οριακών τιμών με σκοπό τη μείωσή τους, εάν είναι εφικτό.

(91) Βάσει των ανωτέρω, πρέπει να θεωρηθεί ότι η μέγιστη οριακή τιμή που προβλέπεται στις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

2.2.2.2. Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών ή εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

α) Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων

(92) Το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ υποχρεώνει την Επιτροπή να εξακριβώσει αν η διατήρηση των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων αποτελεί ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ, για να μην υπάρχουν διακρίσεις, παρόμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο και διαφορετικές καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, εκτός αν δικαιολογείται αντικειμενικά.

(93) Οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις εφαρμόζονται τόσο στα εγχώρια προϊόντα όσο και στα προϊόντα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη. Εφόσον δεν υπάρχει αποδεικτικό στοιχείο περί του αντιθέτου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι εθνικές διατάξεις δεν συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων.

β) Απουσία συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου φωσφορικών λιπασμάτων

(94) Για την αξιολόγηση του όρου που αφορά την απουσία συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει πρώτα τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις στο μέτρο που εφαρμόζονται στα λιπάσματα για τα οποία η Επιτροπή έχει κρίνει παραδεκτή την κοινοποίηση, δηλαδή για τα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

([18]) COM(2016) 0157 final — 2016/084 (COD).

([19]) Βλέπε μελέτη «*Revisiting and updating the effect of phosphate fertilizers to cadmium accumulation in European agricultural soils*» (Επαναξιολόγηση και επικαιροποίηση των επιπτώσεων των φωσφορικών λιπασμάτων στη συγκέντρωση καδμίου στα ευρωπαϊκά γεωργικά εδάφη) των Erik Smolders και Laetitia Six, η οποία ανατέθηκε από τη Fertilizers Europe το 2013 και δημοσιεύθηκε στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_168_rd_en.pdf

(95) Οι εθνικές διατάξεις που ορίζουν πιο αυστηρές προϋποθέσεις για τη διάθεση προϊόντων στην αγορά από εκείνες που ορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο συνιστούν συνήθως εμπόδιο στο εμπόριο, διότι ορισμένα από τα προϊόντα που διατίθενται νομίμως στην αγορά στην υπόλοιπη Ένωση δεν αναμένεται, λόγω των εθνικών διατάξεων, να διαθέτουν στην αγορά του οικείου κράτους μέλους. Σκοπός των προϋποθέσεων που καθορίζει το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ είναι να μην εφαρμόζονται, για ακατάλληλους λόγους, περιορισμοί βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 του εν λόγω άρθρου και να μην συνιστούν αυτοί στην πράξη οικονομικά μέτρα που θα παρεμπόδιζαν τις εισαγωγές προϊόντων από άλλα κράτη μέλη, δηλαδή ένα μέσο έμμεσης προστασίας της εθνικής παραγωγής ([20]).

(96) Δεδομένου ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις επιβάλλουν επίσης αυστηρότερες οριακές τιμές όσον αφορά την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο σε επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη, σ' έναν κατά τα άλλα εναρμονισμένο τομέα, είναι σε θέση να αποτελέσουν συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο ή εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ωστόσο, αναγνωρίζεται ότι το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύεται με την έννοια ότι μόνο οι εθνικές διατάξεις που αποτελούν δυσανάλογο εμπόδιο στην εσωτερική αγορά δεν πρέπει να εγκρίνονται ([21]).

(97) Εάν δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι εθνικές διατάξεις συνιστούν πράγματι μέτρο που αποβλέπει στην προστασία της εθνικής παραγωγής, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν συνιστούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καλείται να εξετάσει αν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις συνιστούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

γ) Απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τα φωσφορικά λιπάσματα

(98) Για την αξιολόγηση του όρου που αφορά την απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή πρέπει πρώτα να αξιολογήσει τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις στο μέτρο που εφαρμόζονται στα λιπάσματα για τα οποία η Επιτροπή έχει κρίνει παραδεκτή την κοινοποίηση, δηλαδή τα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

(99) Το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ υποχρεώνει την Επιτροπή να εξακριβώνει κατά πόσον η διατήρηση των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων θέτει εμπόδια στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ή όχι. Ο όρος δεν δύναται να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να αποτρέπει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου ικανού να επηρεάσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Πράγματι, κάθε εθνικό μέτρο που παρεκκλίνει από ένα μέτρο εναρμόνισης το οποίο αποβλέπει στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς συνιστά ουσιαστικά μέτρο ικανό να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για να διαφυλαχθεί ο ωφέλιμος χαρακτήρας της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει, στο πλαίσιο του άρθρου 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, να γίνεται αντιληπτή ως δυσανάλογη συνέπεια σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο ([22]).

([20]) Απόφαση της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2018, σχετικά με εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 2721], αιτιολογική σκέψη 54 (ΕΕ L 118 της 14.5.2018, σ. 7)· απόφαση 2006/348/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Φινλανδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 40 (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 25)· απόφαση 2006/347/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 41 (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 19)· και απόφαση 2006/349/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 41 (ΕΕ L 129 της 17.5.2006, σ. 31).

([21]) Απόφαση της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2018, σχετικά με εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 2721], αιτιολογική σκέψη 55· απόφαση 2006/348/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Φινλανδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 42· απόφαση 2006/347/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 43· και απόφαση 2006/349/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 43.

([22]) Απόφαση της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2018, σχετικά με εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2018) 2721], αιτιολογική 55· απόφαση 2006/348/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Φινλανδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 42· απόφαση 2006/347/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Σουηδίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 43· και απόφαση 2006/349/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Ιανουαρίου 2006, σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δημοκρατία της Αυστρίας δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με τη μέγιστη επιτρεπόμενη περιεκτικότητα των λιπασμάτων σε κάδμιο, αιτιολογική σκέψη 43.

(100) Για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι κατάλληλες και αναγκαίες για την επίτευξη του στόχου που επιδιώκουν πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένοι παράγοντες. Η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον το επίπεδο προστασίας που απορρέει από την οριακή τιμή για το κάδμιο που ορίζεται στις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις επιτυγχάνει τον στόχο τους, ο οποίος έγκειται στην προστασία της ανθρώπινης υγείας, αφενός, και του περιβάλλοντος, αφετέρου.

(101) Κατά πρώτον, η Επιτροπή σημειώνει ότι η οριακή τιμή για το κάδμιο που ορίζεται στις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι χαμηλότερη από την οριακή τιμή για το κάδμιο στα φωσφορικά λιπάσματα που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009. Κατά συνέπεια, τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα παρέχουν καλύτερο επίπεδο προστασίας για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον απ' ό,τι το μέτρο εναρμόνισης.

(102) Όσον αφορά την αναλογικότητα των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων για τα φωσφορικά λιπάσματα, η Επιτροπή προβαίνει στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

(103) Πρώτον, το Βασίλειο της Δανίας δεν έχει αντιμετωπίσει προβλήματα στην προμήθεια λιπασμάτων που συμμορφώνονται με την οριακή τιμή που ισχύει επί του παρόντος για το κάδμιο, γεγονός που σημαίνει ότι αυτή η οριακή τιμή δεν θέτει σημαντικά εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία στην εσωτερική αγορά.

(104) Δεύτερον, το Βασίλειο της Δανίας αναφέρεται στην ανάγκη να μειωθεί η περιεκτικότητα σε κάδμιο των τροφίμων που παράγονται στη Δανία και, συνακόλουθα, να προστατευθούν ορισμένα πιο ευπαθή τμήματα του πληθυσμού, ιδίως τα παιδιά και οι χορτοφάγοι, που καταναλώνουν κάδμιο μέσω των τροφίμων σε επίπεδα που υπερβαίνουν τις οριακές τιμές με γνώμονα την προστασία της υγείας. Η μελέτη της EFSA στην οποία αναφέρεται το Βασίλειο της Δανίας ([23]) αποκαλύπτει ότι τα παιδιά αποτελούν ομάδα υψηλής έκθεσης, με τη μέση έκθεση των μικρών παιδιών να υπερβαίνει το ΑΟΕΠ. Οι χορτοφάγοι θεωρείται επίσης ότι προσλαμβάνουν σημαντικά υψηλότερη ποσότητα καδμίου σε σχέση με τον μέσο πληθυσμό ([24]).

(105) Επιπλέον, το γεγονός ότι στη Δανία η έκθεση σε κάδμιο και η εισροή καδμίου στα γεωργικά εδάφη είναι σε γενικές γραμμές χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Ένωσης αποτελεί ένδειξη ότι τα μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία του εδάφους και του πληθυσμού της Δανίας είναι επιτυχή.

(106) Όσον αφορά τα φωσφορικά λιπάσματα, δεδομένων, αφενός, των οφελών για την υγεία και το περιβάλλον τα οποία επικαλείται το Βασίλειο της Δανίας σχετικά με τη μείωση της έκθεσης σε κάδμιο στο έδαφος και, αφετέρου, του γεγονότος ότι, βάσει των διαθέσιμων επί του παρόντος στοιχείων, το εμπόριο φαίνεται να μην έχει επηρεαστεί σχεδόν καθόλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις μπορούν να διατηρηθούν για λόγους προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος, έχοντας υπόψη ότι δεν είναι δυσανάλογες και επομένως δεν αποτελούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ.

δ) Απουσία συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου και εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων

(107) Εκτός από τα φωσφορικά λιπάσματα που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις καλύπτουν επίσης άλλα τεχνητά λιπάσματα που προέρχονται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο 2,3-5 % κατά μάζα ισοδύναμου P_2O_5 ή μεγαλύτερη.

(108) Για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις αποτελούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου ή εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τα λιπάσματα κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 6 και, ως εκ τούτου, κατά πόσον έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Βασίλειο της Δανίας έχει επιβεβαιώσει ότι το κύριο πρόβλημα είναι τα φωσφορικά λιπάσματα, όπως αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, και ότι στο επίκεντρο της επιστημονικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της κοινοποίησης της Δανίας βρίσκεται μια συγκεκριμένη κατηγορία φωσφορικών λιπασμάτων, τα ανόργανα λιπάσματα με υψηλή περιεκτικότητα σε φώσφορο.

([23]) Scientific Opinion of the Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food (Επιστημονική γνώμη της ομάδας για τις προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα σε συνέχεια αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κάδμιο στα τρόφιμα). *EFSA Journal* 2009, 980, σ. 1.

([24]) Scientific Opinion of the Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on cadmium in food (Επιστημονική γνώμη της ομάδας για τις προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα σε συνέχεια αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κάδμιο στα τρόφιμα). *EFSA Journal* 2009, 980, σ. 1.

(109) Όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο της προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 55 και 56 ανωτέρω, μόνο για τα φωσφορικά λιπάσματα είναι δυνατή η σύγκριση του επιπέδου προστασίας που παρέχει η οριακή τιμή της Δανίας για το κάδμιο με το επίπεδο προστασίας που παρέχει η εναρμονισμένη οριακή τιμή για το κάδμιο χωρίς να είναι γνωστή η ακριβής σύνθεση του εκάστοτε προϊόντος, δεδομένου ότι η οριακή τιμή της Δανίας και η οριακή τιμή που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 εκφράζονται με βάση τον ίδιο παρονομαστή μόνο για τα φωσφορικά λιπάσματα. Με άλλα λόγια, για τα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί κατά πόσον οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις είναι πιο αυστηρές από τον νεοθεσπισθέντα κανόνα εναρμόνισης. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί επίσης να διαπιστωθεί κατά πόσον τα κοινοποιηθέντα εθνικά μέτρα παρέχουν καλύτερο επίπεδο προστασίας για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον απ' ό,τι το μέτρο εναρμόνισης.

(110) Σχετικά με τις επιπτώσεις των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εφαρμογή αυτών των διατάξεων στα λιπάσματα με σήμανση CE εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 θα δημιουργούσε σοβαρές διοικητικές δυσκολίες για τους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να διαθέσουν λιπάσματα στην αγορά της Δανίας. Προκειμένου να εξασφαλιστεί συμμόρφωση με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, οι παρασκευαστές θα έπρεπε να κατηγοριοποιήσουν τα λιπάσματά τους όχι σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 αλλά σύμφωνα με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις. Επιπλέον, σε περίπτωση που λίπασμα με σήμανση CE αποτελεί τεχνητό λίπασμα που προέρχεται από ορυκτό φώσφορο με συνολική περιεκτικότητα σε φώσφορο 2,3 % κατά μάζα ισοδύναμου P_2O_5 ή μεγαλύτερη σύμφωνα με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, αλλά δεν συνιστά φωσφορικό λίπασμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, οι παρασκευαστές θα πρέπει να κάνουν δύο υπολογισμούς της περιεκτικότητας σε κάδμιο, μία με kg P_2O_5 ως παρονομαστή, για τον σκοπό της συμμόρφωσης με τις κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, και μία με kg ξηράς ουσίας ως παρονομαστή, για τον σκοπό της συμμόρφωσης με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

(111) Λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό διοικητικό εμπόδιο που θα δημιουργούσε, κατά συνέπεια, η εφαρμογή των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων στα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί κατά πόσον παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 και ότι η μόλυνση από κάδμιο που προκαλούν δεν αποτελεί πηγή ιδιαίτερης ανησυχίας για το Βασίλειο της Δανίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις, εάν εφαρμοστούν στα συγκεκριμένα λιπάσματα, θα έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

(112) Εν κατακλείδι, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διατήρηση των κοινοποιηθεισών εθνικών διατάξεων συνιστά εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, στον βαθμό που εφαρμόζονται στα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων. Συνεπώς, και χωρίς να είναι απαραίτητο να ληφθεί απόφαση σχετικά με το αν η κοινοποίηση είναι παραδεκτή ως προς αυτό το μέρος της, οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις θα πρέπει να απορριφθούν στο μέτρο που εφαρμόζονται στα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

2.2.2.3. Χρονικός περιορισμός

(113) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις και το πιθανό εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκει το Βασίλειο της Δανίας, η εθνική παρέκκλιση θα πρέπει να περιοριστεί χρονικά. Η παρέκκλιση θα παύσει να είναι αναγκαία εάν, στο μέλλον, η εναρμονισμένη οριακή τιμή οριστεί στο επίπεδο της οριακής τιμής της Δανίας ή σε χαμηλότερο επίπεδο.

(114) Η εναρμονισμένη οριακή τιμή μπορεί να οριστεί στο επίπεδο της οριακής τιμής της Δανίας ή σε χαμηλότερο επίπεδο μόνο μέσω απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, π.χ. στο πλαίσιο της επανεξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 49 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009. Συνεπώς, η περίοδος για την οποία χορηγείται η παρέκκλιση δεν θα πρέπει να περιοριστεί σε συγκεκριμένη ημερομηνία, αλλά να ευθυγραμμιστεί με τέτοια μελλοντική απόφαση των συννομοθετών.

(115) Αυτό θα συνάδει με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, το οποίο προβλέπει ότι οι παρεκκλίσεις από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ σε σχέση με την περιεκτικότητα σε κάδμιο μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζονται έως ότου εφαρμοστούν σε ενωσιακό επίπεδο εναρμονισμένες οριακές τιμές για την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο, οι οποίες θα είναι ίσες ή χαμηλότερες από τις εθνικές οριακές τιμές.

(116) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει εφαρμόζεται έως ότου εφαρμοστεί σε ενωσιακό επίπεδο αναθεωρημένη εναρμονισμένη οριακή τιμή ίση ή χαμηλότερη από την οριακή τιμή της Δανίας.

3. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(117) Με βάση τα ανωτέρω, θα πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το αίτημα του Βασιλείου της Δανίας για διατήρηση της εθνικής νομοθεσίας που παρεκκλίνει από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, όπως υποβλήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2020, είναι παραδεκτό στον βαθμό που καλύπτει τα φωσφορικά λιπάσματα που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009.

(118) Επιπλέον, στον βαθμό που εφαρμόζονται στα φωσφορικά λιπάσματα που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις:

— δικαιολογούνται από τις ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου·

— είναι ανάλογες των επιδιωκόμενων στόχων·

— δεν αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων·

— δεν συνιστούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.

(119) Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις μπορούν να εγκριθούν στον βαθμό που εφαρμόζονται στα συγκεκριμένα λιπάσματα.

(120) Ωστόσο, στον βαθμό που οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις εφαρμόζονται στα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό θα είχε δυσανάλογες επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο πρέπει να απορριφθεί στον βαθμό που εφαρμόζεται στα συγκεκριμένα λιπάσματα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες παρεκκλίνουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1009 όσον αφορά την περιεκτικότητα των φωσφορικών λιπασμάτων σε κάδμιο, και συγκεκριμένα την απαγόρευση της διάθεσης στη δανική αγορά λιπασμάτων με περιεκτικότητα σε κάδμιο που υπερβαίνει τα 48 mg/kg, P_2O_5, εγκρίνονται στον βαθμό που εφαρμόζονται στα φωσφορικά λιπάσματα που αναφέρονται στο σημείο 3 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Β) και στο σημείο 2 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Γ)(Ι) στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009, έως ότου εφαρμοστεί σε ενωσιακό επίπεδο αναθεωρημένη εναρμονισμένη οριακή τιμή ίση ή χαμηλότερη από την οριακή τιμή της Δανίας.

Άρθρο 2

Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας απορρίπτονται στον βαθμό που εφαρμόζονται στα λιπάσματα εκτός των φωσφορικών λιπασμάτων που αναφέρονται στο σημείο 3 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Β) και στο σημείο 2 στοιχείο α) σημείο ii) στην ΚΛΠ 1(Γ)(Ι) στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1009.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Δανίας.

Βρυξέλλες, 27 Ιουλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Thierry BRETON
Μέλος της Επιτροπής